

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR

Egész évre 2 frt
Fél évre 1 „
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.
Hirdetés árak egyezség szerint. — Nyiltér sora 10 kr.

Felelős szerkesztő:
THAN GYULA.

Kiadó és laptulajdonos:
SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Széchenyi-utca 1813. szám.
Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.
A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.
Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdételen

A stréberségről.

Mindenki stréberség gyanujába keveredik, a ki kidüllesztett mellél jár s büszke alakja mintha ezt mondaná: Itt vagyok, kötelességtek engem észrevenni. De nem minden önérzetes fellépésű ember stréber. Vajda János, a büszke poéta bizonytalannal nem stréber. Ellenben az alázatosság máza által megkenve, találunk szervilis, hizelgő, talpnyaló strébereket, a kik antichambrirozással, a nagyok előszobáinak taposásával lettek valamikké. Én nem tudom a strébereknek melyik fajtája a veszedelmesebb.

A stréber életelve ez: „Ej nem érdemes tisztességes munkával gyötörni magunkat. A tisztességes munkát megvetik és elnyomják“. A ki a munkája után akar érvényesülni, az naiv, mindent a hiúság mozgat ma. „Találd el a hatalmasok hiúságát s tied a jövő“. Ez a stréber logikája, következtetése és cselekvéseinek rugója. S megszületik társadalmunk egy élősdű speciese, a kinek elve mindenképpen előre s vagy ököllet nyit magának utat vagy hajlongó hátgerinczczel, ha föl felé stréberkedik, de nyit okvetetlen.

És szerencsétlen társadalmi berendezkedéseink egy rettenetes hibája, hogy a stréberek száma sok és folytonosan szaporodik. A stréberek mind okosak és műveltek; a ki nem művelt, esze természetesen furfangjával tör előre a szédelgések tág mezején. Az utóbbi azonban csak a

kisebb kaliberű stréberekhez tartozik s csakhamar elveszti lábait alól a biztos talajt, összeütközésbe jut a büntető törvénykönyvvel s az ígért földje helyett a börtön révébe evez.

A stréberek veszedelmesebb fajtája a tanult és okos elem. Az ilyen stréber nagy apparátussal fog a munkához, kiváló szellemi képességgel rendelkezve, előbb társadalmi pozíciót, de nem ám munkát teremt magának, a hol megveti lábát és a honnan gyanutlanul folytatja üzelmeit.

„Bella gerant alii, tu felix Austria nube. Nam quae Mars alius, dat tibi regna Venus“, — tartják a — stréberek is. Jól házasodni, a stréberség első neme, a közpályán stréberkedni ez a becsvágyóbb, veszedelmesebb tér.

Mikor a stréber valami társadalmi pozíciót elfoglalt, akkor visszatartóztatlanul fog haladni a maga útján. Társadalmi pozíció alatt ne munkát tessék érteni. Mikszáth pompásan találta el a stréberek működési körét: lázasan gruppirozzák a semmit tevést. Cselekvéseinek takarója a munkakör, de ő ebben a munkakörben nem a cégérnek festett munkát kultiválja, hanem a veszedelmes pók hálóját szövö és megcsalja kartársait, sokszor a történelmet. Mert akárhány stréber oly ügyesen álcázta szellemi sivárságát és életének meddőségét s a nagy polczra jutva, oly ügyesen tudta a mások érdemeit a magáénak vindikálni, hogy nevét mint alkotót jegyzi fel a történelem, pedig nem volt egyéb, mint stréber.

Vakmerősége elsimitja a legveszedelmesebb dolgokat, dolyfe a gyöngébbeket megfélemlíti vagy alkalmazkodó alázatossága és arcátlan hazudozása törbe ejti a hiszékeny embereket. A becsületesség szürke emberei el sem merik képzelni, hogy a tehetséges és nagyhangu férfi, a ki lángoló szavakkal festi a hazaszeretetet, az eszme, az igazi humanizmus fonségét, lelkétől e ragyogó ideálok idegenek legyenek, mert gyakran a stréber az erkölcsiség és becsületesség mezébe burkolva, megérett a börtönre s romlott, cinikus lelkében a nemes eszmék idegenek, csak ajka hirdeti, de lelke gunyosan nézi a megcsalt tömeg érzelmeit kitérésait.

S így halad a stréber s élvezi az éle gyönyöreit. A mit a tisztességes ember csak hírből ismer s a mi legtökösabb vágyát képezi, azt ő könnyen szerzi. Elegáns fesztelenséggel jár, forgalomba hozza, szelölteti nevét, élvezi a hírnév dicsőségét, lovagias és becsületbeli kérdésekben ítélete kérlelhetetlen s az elsőrendű strébert „in flagranti“ megcsipni nem lehet.

Már az el van végezve! A stréber, mint a közélet vesztesége fog meghalni s a következő stréber-utódnak, a hipokritának gyász-szavakkal kell elbucszni a társadalom halottjától. A Takács Zoltán-féle pózolók ostoba stréberei hurokra kerülnek hamar, az igazi stréber ilyenkor így monológizál:

— Mit akartál te ostoba!

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRCÁJA

Mint szeretlek . . .

Hogy én téged mint szeretlek,
Milyen forrón, milyen mélyen,
Elmondani nem is tudom,
A szót nem is keresgélem! . . .

Mint szeretlek? . . . Hogy mondjam el? . . .
Nem is tudom elkezdeni . . .
— Nincs a földön több olyan szív,
Mely képes vón így szeretni! . . .

Jól tudod azt, hogy szeretlek
Amíg leszek, amíg élek, —
E szerelmet elmondani
Kevés volna ez az élet! . . .

Horváth Sandor.

Ég színü. . .

Ég színü Pó partján,
Elmélázok némán . . .
Gondolatim elröpülnek,
Képzetelem szárnyán!

Elröpülnek messze,
Nápoly vidékére . . .
Ott lakik az én Juliám,
Szívem drága kincse! . . .

Vajjon gondol-e rám,
Az én édes rózsám,
A kinek egy mosolyáért
Életemet adnám! ? . . .

A hab susogása,
Csillag ragyogása,
Mind azt mondja nem hazug szó
Az ő fogadása . . .!

Olaszból fordította: Kiss Rezső.

Első szerelem.

Irta: S. Gyula.

Azt hiszem ötödik gimnazista koromban jöttem legelőször arra a nagy felfedezésre: hogy szerelmes vagyok. Szerelmes; még pedig kimondhatatlanul, végtelenül. — Diák szívem minden, hóbortos érzeménye egy központ körül forgott: gondolataim, vágyásom egy kedves személyben találták fel központjokat; ábrándos pillanataimban, édes álmaimban egy nevet suttogtak ajkaim az „Ó“ nevét,

Még most is úgy gondolok vissza azokra a szép időkre mint egy kedves, édes álomra . . . különösen, mivel most már elfogulatlanul, higgadtan gondolhatok minden körülményre és tudok mosolyogni oly dolgokon melyek 15 éves eszemmel majd kétségbe ejtettek, — majd pedig a — hetedik menyországba — ragadtak . . .

Mondjuk, hogy Eliz volt imádoztam neve. Ez ugyanis egyre megy. Elég ha annyit mondok róla, hogy a legtöbb jó pajtásom előtt, mint igen szép lány volt ismeretes . . . J . . . alföldi városban külföldben a csinosabb elevenebb és ügyesebb 13—14 éves lányok között is — legalább az én és pajtásaim szemében Eliz állott első helyen. — Az ő neve diszjelgett „notesz“-aink és irkáink lapjain; a koresolyapályán az volt a két legboldogabb közülünk, kik leggyorsabban közelébe jutottak s karjukba vehették, mert ezek a szerencsések egész délutánra vele lehettek mentve vetélytársaiktól. . . A kis szöske Eliz pedig kedves társalgásával eleven játszi kedélyével, pajzánkodásával és vig nevetgélésével, mindig egy forma, mindig kedves volt; úgy hogy azok kik egy-egy délutánt így véle eltöltöttek, büszkén és boldogan mesélték, hogy mit beszéltek, hogyan mulattak . . . a többiek pedig gyakran én is — szégyenkezve és a szerencsésekre irigykedve hallgattuk őket és mindig egyikünk feltette magában, hogy máskor ügyesebb és bátrabb leszek.

Szóval a legjobban ment volna a dolog mert a féltékenység zöld szemü szörnyetege

A királyi tábla tulajdonjoga.

A városi közgyűlés amaz 1890. évi jegyzőkönyvéből, melylyel a város kötelezi magát, hogy a királyi táblának állandó épületet emeltesse és boesát az állam tulajdonába — mint már rámutattunk e hézagra — kimaradt annak a kikötése, hogy ez az épület csak addig maradhat az állam tulajdonában, míg azt a királyi tábla vagy ennek megfelelő felsőbb bíróság elhelyezésére használja.

A már csaknem egészen kész palota tulajdonjoggal átadása éppen most van napirendre kitűzve. — Több bizottsági tag komoly megbeszélés tárgyává tette a multkor mellőzött garancia kikötését. Értesülésünk szerint még a novemberi közgyűlésre kitűzött szavazás előtt a jog- és pénzügyi bizottság elé kívánják vitetni ezt a kérdést, melyhez a városnak különben tökéletesen méltányos és nem is praecedens nélkül álló törekvése fűződik.

A most megyeházul szolgáló Fehérlő szálloda telekkönyvében a következő följegyzés olvasható: „2132. b. sz. tjkv. 5005. 1876. december 9. 976 szám. A tulajdonjog vagyona átruházás czimén Hadumegye közönsége javára azon korlátozással, hogyha netán e megye székhelye Debreczenből máshová tétetnék át, ezen ingatlanság akkori állapotában Debreczen városra visszaszálljon, bekebelezeték.“ — Azóta is, valahányszor a város az állam vagy bármely más idegen hatóság, testület részére épületet ajándékozott, — tudomásunk szerint egyetlenegyszer sem mulasztotta el az illető intézmény állandó fentartásának biztosítása végett a tulajdonjog sőt a használati jog átengedésekor a megfelelő garanciákat kötni ki a másik szerződő féllel.

A főreáliskola államosításakor magára vállalta a város, hogy „iskola épületet emeltesse és boesát a magyar állam használatába.“ A szerződés 4-ik pontja erről a következő: „... az iskolai épület Debreczen sz. kir. városnak jövőben is telekkönyvi tulajdonát fogja képezni, azonban az államnak joga lesz azokra nézve telekkönyvileg kitüntetni, hogy ezen telket és épületet a VIII osztályu reáliskola fentartása czéljából jogosítva van használni; — ha pedig ezen főreáliskolát az állam megszüntetné, úgy a telek és rajta lévő összes

épületek használati joga a városra minden díj nélkül vissza száll. Ha pedig az állam a reáliskolák megszüntetése mellett ezen telken és épületben a törvény rendelkezése folytán a reáliskolák helyett más hasonezélú, azonban felekezet nélküli középiskolát kívánna felállítani: ezen esetben a telket és épületet az állam továbbra is használhatja.“

Hasonló garanciákról a város még olyan esetben sem felejtkezett meg, a midőn csak telket és építési anyagot adományozott valamely intézmény létesítéséhez. Az országos tanitói árvaház czéljaira következő föltétel mellett adott telket és egy millió téglát a város: „Tulajdoni joggal átadja a város tulajdonát képező s a debreczeni 7093. számú telekkönyvben a 8393. hrsz. alatt felvett 1 hold 775 □ öl területű luezernás földet, oly módon, hogy ezen terület az említett czélra tulajdonjoggal telekkönyvileg is bekebeleztesse, mindazon által azon korlátozással, hogy ezen területen állandóan országos tanitói árvaház tartassék fenn és hogy mihielyt ezen czéltól ama terület elvonatnék, az azonnal az adományozó város tulajdonába a jelen szerződés 3-ik pontja értelmében s illetve feltétele szerint visszaszáll.“

Ezen korlátozás a tulajdonjog bekebelezésével egyidejűleg a B. lapon kitüntetendő. A 3. pont szerint a városnak az árvaházi épületek becsáron megvásárlására felosztás esetén elővételi jog biztosítatik. E felhívott példák-ból világos, hogy a város, valahányszor idegen czélakra telket, házat ajándékozott, az illető intézmény fennmaradását mindig igyekezett biztosítani. Természetes, hogy midőn közel félmilliót érő áldozatot szavazott meg a kir. tábláért, — elvállalt köteleseivel szemben még inkább elvárhatja, hogy a másik szerződő fél, az állam is kötelezze magát valamely formában arra, hogy az új intézményt nem ideig-odáig tartja Debreczenben.

Külön állami anyakönyvvezetőség Debreczenben.

Említettük, hogy a belügyminiszter Debreczen sz. kir. város közig. bizottságának fölterjesztése folytán késznek nyilatkozott állami

anyakönyvvezető vagy helyettes kinevezésére s így egy állami tisztviselőnek rendszeres alkalmazására. A közig. bizottság újabb fölterjesztés tételét határozta el rendkívüli ülésen; kéri, hogy önálló állami anyakönyvvezetőség szerveztessék Debreczenben s a városi összes tisztviselők és alkalmazottak mentessenek föl a megbízás alól s így adassanak vissza városi közigazgatási hivatásuknak.

E szerint kinevezendő lenne 1400 frt stb. javadalommal anyakönyvvezető, 1000 frt stb. javadalommal anyakönyvvezető-helyettes és még két irnok, esetleg egy irnok és egy díj-nok. A pályázathirdetést sürgeti a közig. bizottság felirata egyszersmind kijelenti, hogy a törvény szerint helyiségről s annak felszereléséről, fűtéséről, világításáról, valamint a szolgálatról továbbra is gondoskodni fog a város. Nagy érdeklődéssel várjuk a belügyminiszter kedvező és gyors elhatározását e fontos ügyben.

A bizottság idevonatkozó felirata Perczel Dezső belügyminiszterhez így hangzik:

Ily körülmények között tehát egyoldalról szem előtt tartva Nagyméltóságodnak rendelkezésében az ügy érdekéből lefektetett nézeteket s óhajait, de más oldalról fentartva saját elvi álláspontunkat s meggyőződésünket, egyhangulag azon határozatunkat jelenthetjük be tiszteletteljesen Nagyméltóságodnak, hogy a debreczeni kerületi m. kir. anyakönyvi hivatalnak az 1894. XXXIII. t.-cz. 8. §-a végbekezdése értelmében önállóan szervezése elkerülhetetlenül szükséges, mert mi a magunk részéről nagy fontosságot tulajdonítunk annak, hogy az anyakönyvvezetés a városi közigazgatástól teljesen elkülöníttessék. A személyzetet illetőleg pedig azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy egy az 1893. IV. t.-cz. IX. fizetési osztályának első fokozatában előirt illetmények mellett kinevezett állami anyakönyvvezető s egy a X. fizetési osztály első fokozata szerint díjazott anyakönyvvezető helyettes — kik kizárólag csak anyakönyvi teendőkkel foglalkoznának, a megfelelő segéd-személyzettel (2 irnok) anyakönyvvezetési ügyek akadálytalan ellátását teljesíteni képesek lesznek. Tisztelettel kérjük tehát Nagyméltóságodat, hogy a debreczeni anyakönyvi hivatalt az 1894. XXXIII. t.-cz. §-a végbekezdése értelmében különállóan szervezni, — az ügyek ellátására, a határozott illetmények mellett egy anyakönyvvezetőt és egy anyakönyvvezető helyettes kinevezni, a segéd-személyzetet, ugyanott államilag díjazott 2 irnokot alkalmazni, a jelenlegi anyakönyvvezetőt s két helyettesét ezen állásuktól felmenteni s a továbbira bizottságunkat ily értelemben helyesen utasítani méltóztassék.“

csak nagy ritkán ütötte fel közöttünk átkos fejét, — ha valami nagy dolog közbe nem jön.

Ugyanis rövidesen véget szakított, a boldogságnak Eliz mamája ki beadta leányát a zárdába benlakásra, hogy kissé nevelődjék, mert, — a mi iszonyu megbotránkodásunkra — azt találta, — hogy leánya nagyon rakoncátlan, durezza és engedetlen leány.

Mint minden nagy dolognak fontos következményei vannak, úgy ez is nagy befolyással volt életünk további folyására. — Barátainkkal együtt egy ideig tanácskoztunk a teendők felett, de én nem sokára elhagytam őket és magam igyekeztem czélotomat elérni. — Lenézve a többieket kik ily elhatározó pillanatban is csak tanakodtak minden eredmény nélkül, magam igyekeztem alkalmat és módot találni az ügy tisztázására. Mert, ha Elizt mamája a körünkből, ki nem akarja szakítani, talán elversengünk mi sokáig barátainkkal, de én tán soha vagy legalább is később jutok arra az édesfő felfedezésre amit jelen vallomásom elején már elmondtam. . . . De most a közeli válás gondolata oda érlelte szunnyadó érzelmeimet, hogy be kellett látnom, miszerint a hosszú távollét bizonytalanságban nem tudnám ki állani.

Regényekből azt olvastam, hogy ilyenkor a szerelmesek fájdamasan könnyek között busznak egymástól, hogy egymásnak a válás megkönnyítésére — ámbár azt hiszem, hogy

ez még nehezebbé teszi — elmondják, hogy mennyire szeretik egymást és hogy sohasem fognak feledni stb. Azután a leány emlékül virágot, vagy hajfürtöt ad, a férfi pedig pld. egy szép éjeli zenét.

Megpróbáltam szerelemről beszélni Elizzel, de bármennyire ékesszólóvá tett is — kevés bátorságom mellett — szerelmem, Eliz nem hitt nekem, nem értett meg, én pedig egész nyiltan kirukkolni nem mertem . . .

Gondoltam tehát egy nagyot és — mint a későbbiekből látható is lesz — hatásos dologot, hogy bizonyítsam érzelmem őszinteségét.

Már szerelmem ébredése idején — bevaltam — verseket írtam. Versben sokkal bátrabb voltam és amit csak éreztem, gondoltam mind mind elzengettem egy szép versben. Igen! meg voltam győződve, hogy verseim szépek is, jók is; mert sokszor hallottam, — hogy minden költő szerelmes és mindenszerelmes költő, én tehát legalább is kis Petőfinek képzeltem magam. Írtam sok izzadás és tollragás után — szép holdvilágos verseket Eliz szép hajáról ég kék szemeiről; — de szerénységéből-e vagy félelemből soha sem mutattam meg neki.

Most azonban az idő haladása és e közeli válás megadták az eddig nélkülözött bátorságomat. Az alkalom is kedvező volt, Eliz emlékkönyvébe kellett írnom valamit eltávozásom

előtt; de minden ügyességemet össze kellett szednem, hogy versem czélotomnak is megfeleljen és hogy e mellett tanitónői se korholhassák meg Elizt . . . És sikerült. Büszkeséggel olvastam végig emlékversen, mely látszólag egy szép de ilyen alkalmakkor egész közönséges thémáról szólott; de melynek éppen az volt a furfangja, mert ha a sorok első betűit össze olvasták, kijött belőle a szerelmi vallomásom.

Eliz meg volt nyerve ez ügyes gondolatom által, nagyon fűtöztett neki raffiniált, melylyel oly szépen, nyiltan és mégis eltitkolva vallottam be neki iránta érzett hő szerelmemet, társnői dicsérete, kik közül némelyiknek büszkeségből elmutogatta, magyaráz-gatta a vers igazi értelmét és jelentőségét, még csak biztosabbá tette rám nézve az eredményt . . . Így azután mivel már meg volt törve a jég — én is mindjárt bátrabb lettem és találkozásaink alkalmával oly szívhez szó-lóan, oly szívvel és átszellemülve beszélhettem hő szerelmemről, hogy rövid idő alatt ki-nyertem Eliztől is a boldogító igent! — Barátaim — látva szerfelelti előnyömet — rövid idő alatt egyenként visszavonultak s így egészen enyém lett a tér . . . Így azután folytonos epekedések között elmúlt az esztendő és következett el a rám nézve igen boldog szünnidő sőt — mivel Eliz a következő évben nem ment vissza a zárdába, az is boldogságom

Debreczeni hírek.

* **Esperes választás.** Gróf Dégenfeld József egyházmegyei gondnok november hó 1-re Debreczenbe hívta össze azt a küldöttséget, mely az alsó-szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegye esperesi tisztségére beadott szavazatok felbontásával megbizva van. — Az esperessége legtöbb kilátása van Zsigmond Sándor h. szoboszló lelkésznek.

* **Árverés a Vajda laposára.** A legelőnek és kaszállónak használt Vajda laposa nevű nyolczszáz holdas városi birtokra szerdán újabb árverést tartottak Vértessy István főjegyző elnöke alatt. A nyílt árverésen nem adatott be egy ajánlat sem; ellenben Steinfeld M. zárt ajánlatában ígért évi 5400 frtot. Míg a kikiáltási ár 5005 frt volt. — Ez egyetlen ajánlat felett a tanács rövid idő múlva határozni fog.

* **Uj gazdasági tudósító.** A földművelésügyi miniszter közelebb felhívta Debreczen város tanácsát, hogy valakit állandó mezőgazdasági tudósítói teendőkre hozzon nála javaslatba. A tanács Rickl Antal földbirtokost a debreczeni gazdasági egyesület buzgó fiatal alelnökét ajánlja.

A sirdomb körül.

Nem szeretek a temetőbe járni. — Ugy elszorul a szívem, úgy félek a haláltól.

Egy nap van csak, a halottak napja, mikor eljövök, s fölkeresem, azt a kis sirdombot — a fiamét.

Ott állok a sir előtt, s újból átszenvedem azt a fájdalmat, mit éreztem mikor meghalt...

* * *

Vajjon tudjátok ti azt, kik ott alant nyugosztok, hogy ma a ti névnapotok, a ti ünnepeitek van. Vajjon érzitek-e ti a sirdombokra hulló könnyek égető tüzet? s jól esik-e nektek, hogy nem vagytok elfeledve, hogy emléketek itt él közöttünk?

Mikor majd mi is ott leszünk. Vajjon fog-e hullni könny a mi sirunkra is?

Es érzem, hogy kezd felmelegedni szívem, szinte kezd kibékülni a halál gondolatával, mert érzem, mert tudom, hogy szeretnek s ha majd ide kerülök a többi esendes ember közé, az én síromra is fog hullni köny, a szeretet, az emlékezés s a kegyelet könnye.

Mert a szív, ha megszünt is dobogni, azért szomjuhozza a szeretetet, hisz érzi azt a szív már most, s szeret, hogy majd őt is szeressék még a sirban is.

* * *

Legszébb idejébe esik. Mindennap találkozunk. Ó varrőiskolába járt és az én kedvemért otthorol korán elindult, hogy elkisérhessem és egész délig maradt, hogy én is kijöve az iskolából — együtt mehessünk haza.

Tehát szemmel látható, hogy jól ment minden s hogy igen boldog lehettem. Az is lennék tán még mai napig is, — ha be nem teljesedik rajtam is az a böles mondás, hogy s emmi sem állandó a nap alatt. (Nem tudom mondotta-e már ezt valaki; — de ha talán még nem mondotta volna, elvállalom én érte a felelősséget, — csak azért, hogy böles monda s maradhasson.) Tehát a mi boldogságunk is meg változott; illetve csak mi változtunk meg: én és Eliz; azaz még illetébb csak ő változott meg és én maradtam a mint voltam. És éppen ez okozott nekem sok keserűséget.

Eliz egy év alatt gyermekből nagy leány fejlődött: 17. évében volt; én pedig 18 évvel még egy hosszabb tanulmányi pályára létem állottam. — Szüleim figyelemmel kísérve viselkedésemet gyakran mosolyogva figyeltettek közeli csalódásomra; — de én — mivel köztudomású dolog, hogy a szerelem vak, — nem akartam nekik sem hinni! Pedig észrevette már mindenki, hogy Eliz csak mókázik velem, — csak én bízam vakon, sőt szánó mosolylyal tekintetem az Elizt körül rajongó újabb udvarlókra kik talán jogosabban tehetnék azt velem szemben.

Koszorukkal borított sir. Az anya sirja. Meghalt, hogy életet adjon: halált cserélt, — életért.

Ott áll a férj, s nem tud sirni. Pedig, hogy fáj a szíve, hogy sajog a fájdalomtól, azért ki ott lenn aluszik.

Vajjon alszik-e? Nem érzi, hogy itt van, nála van, kit úgy szeretett, a férje.

Es itt van az élet is, amiért ő az életét adta: a kis fia.

Játszik a koszoruk virágival. Nem tudja még, mi van ott alant.

Elkorhadtt fakesztt, négy száll krajczáros gyertya, s egy olesó virágkoszoru, ennyiből áll az egész. — Ennyit tudott, ennyit hozott a sirjára a kegyelet.

Szegény, nagyon szegény ember alszik ottan lenn, nem hagyott hátra kincseket, csak nagy, nagyon nagy szeretetet.

Ott sir a feleség, — s a könnyein játszik annak a négy száll gyertyának a fénye. Ott vannak az ő szeretetének örökösei is — gyermekei.

Miért sirtok? Mit sirtok? Hisz akkor is csak száraz kenyér volt az ebéd, most is az. S mégis sirtok? Nem tudjátok, hogy miért, csak fáj kis szívetek, érzi, hogy nincs már a jó apa.

Kis dombocská, kicsike kis kereszt, alant pedig egy egész világ, két szerető szívnek a boldogsága, a reménye nyugszik.

Hisz alig élt, s már is ott van, a honnan jött, az égből.

Miért született, ha már meghalt?

Hogy örömet, hogy boldogságot, reményt hozzon, hogy aztán mindent romba döntve, ne hagyjon mást hátra, mint fájdalmat.

Szegény anya, hogy sir. Lelkiszemei előtt újból elvonul az ő kis tragédiájának minden képe.

Milyen kedves volt, hogy mondta „anyuskám szeretlek“, aztán jött a csunya öldöklő betegség, a láz, s aztán a halál.

Az apa is sir, ott nyugszik az ő reménye, az ő büszkesége.

Hányszor tervezgette, mit nevel fiából, milyen embert farag belőle, s most vége mindennek nem maradt egyéb belőle, mint egy kis sirdomb, s a fájdalmas emlékezés.

A természet * is! gyászol, ön-önmagát gyászolja.

Meg van halva a természet is. De nem halt meg — csak aluszik, majd tavasszal feltámad.

Feltámad! Hát az ember nem támad fel? Ha a természet nem hal meg, csak ruhát cserél, az ember hogyan halna meg!

Nem, csak testet cserél.

Kábultságomból és vakhitemből az rázott fel, hogy hallottam, miszerint Eliz menyasszony. Képzeltetik jószívű olvasóim szánandó helyzetemet és kétségbeesett állapotomat!

Elmentem oda még egyszer szemrehányásokat tettem neki, de ő csak mosolyogva hallgatta s így válaszolt. — Látja! mind ketten gyermekek voltunk... Én már kinőttem belőle, de maga még — úgy látszik — most is gyerek! — és még kaczagott is hozzám a szívtelen!

Erző szívemnek első pillanatban azt hittem halálos seb lesz e tördőfés, de aztán láttam, hogy még sem olyan nagyon veszedelmes volt a dolog, mert igaz, hogy most verseim folyton vérző szívről, szívzaggató fájdalomról s lelket ölő búról zengettek, de ezek a nagy szerencsétlenségek mind csak a papiroson történtek meg...

En pedig elfoglalva tanulmányaimmal és az életet több oldaláról megismerve — feledni kezdtem a történeteket és azok felett való elkeseredésem előbb nyugodt melánchóliává majd pedig teljes megnyugvássá alakult át.

... Es ma Eliz már pár éves asszony én pedig még most is — ámbár már okosabb — de mégis csak — gyerek vagyok... Most látom, hogy igaza volt neki; nem is haragszom többé rája... De bizony csak mosolyogva gondolok az egész dologra is.

Nagyapám élt apámban, apám élt bennem, s én élni fogok fiamban s az ő ivadékaiban.

Csak testet cserélünk, de élünk, míg ember élni fog.

Es érzem, hogy lelkem azért nincs megnyugodva, hogy szomjuzza a végtelen boldogságot, az örök életet.

Nem a lélek, csak a vér öröklődik át, csak a testem a természetem támad fel a fiamban, s unokáimban.

Mi lesz a lélekkel?

Gyenge az én tollam, s gyenge minden emberé, mert ez a kérdés a jó Istené.

Hiszek s boldog vagyok. S ki oltott belém hitet? Senki. Ott van az már születésünkkor lelkünkben, azt csak ápolni, nevelni, — néha ferdén nevelni — lehet, de kiirtani soha.

S ez a hit, azt mondja, azzal vigasztal, hogy: feltámadunk!

Hajdumegyei hírek.

— **Jótékony alapítvány.** Megirtuk annak idején, hogy Takács Lászlóné nánási urnő 12 ezer forint alapítványt tett a debreczeni református főiskolának. Mint bennünket értesítenek, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter levélileg fejezte ki köszönetét Takács Lászlóné urnőnek.

— **Szegény ember lelkesedése.** Megható módon fejezte ki kegyeletét elhunyt nagyjaink iránt Sasvári Samu hajdunánási lakos. Szegénysége dacára személyesen ment Fuméba és ott a saját költségén 31. koszorut köttetett elhunyt jelesaink sirjára. A koszorukkal már meg is érkezett Budapestre és közülök 3-at a Kossuth-család sirjára, egyet-egyét Arany János, Deák Ferencz, Klapka György, Voronyeczky Miczisláv, Batthyány Lajos, Jókai Mór és P. Szthmáry Károly sirjaira fog letenni. Kettőt Alsó-Dobosra vizs Kossuth László és neje sirjára, a szolnoki honvédelemre helyez egyet, Aradon a 13 vértanu szobrára 13-at. Debreczenben a honvédsirt, honvédelemet, Csokonai-szobrot és Könyves Tóth Mihály siremleket fogja megkoszoruzni s egyet Hajdu-Nádudvaron Lukács Gedeon sirjára fog tenni. Bizonyára ritkaság, de annál meghatóbb és dicsérendőbb a hazafias felbuzdulásnak ez a szép jelentősége.

— **A járványok** oly nagy mérvben szedik áldozataikat Hajdu-Böszörményben, hogy a hétfőn este Dr. Losonczy megyei főorvos jelenlétében tartott járványbizottsági ülés az összes elemi iskolákat bizonytalan időre bezárta. Ezutal is figyelmükbe ajánljuk a szülőknek, hogy gyermekeire nagyon vigyázzanak, s mihelyt a betegség jelenkezik, azonnal forduljanak orvoshoz.

— **Nagy tűz** pusztított Csütörtökön Hajdu-Böszörményben este 5—6 óra közt a város kellő közepén, a „nazarénus templom“ udvarán, a hol is Szük utca felől volt egy nádas ház, mely belőlről kigyult s leégett. A lakosság dicséretes módon igyekezett a tűz elfojtásán s így elejét vette a meglehetősen szűk építkezésű utcán történhető nagyobb szerencsétlenségeknek. A nazarénus atyafiak úgy látszik könnyedén bánnak a tüzzel, mert szombaton volt egy hete is félre verték a harangot a nagytemplomuk udvarán fellobant tüzre. A tényállást, a tűz okát a megindított vizsgálat fogja kideríteni, addig annyit irhatunk, hogy a nép a közelebbi nazarénus imaház szentelése óta itt folyó dinom-dánomokól eredt gondatlanságnak tudja be. — Ezutal még a fecskendők jókarba való helyezését sem mulasztjuk el ismételt hangsúlyozni. Valamint azt sem, hogy jó lenne a harangozó szobában levő csengetyűhöz vezető drótot a várohához levezetni. A harangozó most is késő t a tűzjelzéssel.

Közelvidéki hírek.

— **Emléknepély** Gyulán. A gyulai nőegylet 1895. évi november hó 10-én a „Göndöcs-kerti“ pavillon dísztermében 25 éves fennállásának emlékére, élőkép és sorshuzzással

egybekapcsoló zártkörű táncvizsgát rendez, melyre a meghívókat már szétküldték.

— **Az első polgári házasság B-Udvariban.** Mint levelezőnk értesít, e hó 23-án szerdán délelőtt 11 órakor ment végbe az első polgári házasság-kötés Bihar-Udvari községben. Az új párt Szabó Sándor és Zagyva Agnes jegyeseket Ötvös Károly anyakönyvvezető adta össze a szépszámmal összegyűlt közönség jelenlétében, rövid lelkes beszédet intézett a házasulandó felekhez. A közönség zajosan megéljenizte a beszédet. A násznép a község házáról a templomba ment, a hol Szabó Imre, a gyülekezet új lelkesze adta rájuk az egyházi áldást. — Eddig a következő házasulandók jelenkeztek: Kiss Imre Nagy Agnessel, — Weisz Aron Katz Irmával, — Bognár Károly Tóth Emmával és végül egy kereszttyén-izraelita jegyespár: Tánházi Imre Schwartz Johannával.

— **Halálozás.** Pocsajon tegnap meghalt Mészáros Karolina 78 éves korában. A héten temették el a görög kel. sírkertben.

— **Uj helyi érdekű vasut.** A kereskedelmiügyi miniszter Lamarsche Albert budapesti nagykereskedőnek Nagy-károlytól Máté-Szalka, illetve Nyírbátor érintésével Beregszászig vezető helyi érdekű gőzmozdonyi vasutvonalra előmunkálati engedélyt adván, e vasutvonal trasszírozási munkálatait f. hó 14-kén már meg is kezdték.

Ujdonságok.

— **Istentiszteletek.** Vasárnap a helybeli templomokban a következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket: A ref. templomokban: a nagytemplomban Némethy Lajos, a kistemplomban Mindszenti Imre, a Kossuth-utcai templomban Bartók Jenő és az ispotály templomban K. Tóth Kálmán. A rómk. kath. templomban reggel hét órakor Kovács Márk, kilenc órakor dr. Wolafka Nándor püspök tartja a misét, valamint az azt követő szentbeszédet is. Fél tízenként órakor pedig Molnár Kálmán misézik. Délután három órakor Molnár Kálmán litániát tart, majd utána Kovács Márk keresztény tanítást, a míg a rózsafüzér társaság ájtatosságát dr. Wolafka Nándor püspök végzi. — Az ág. ev. ref. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Marenny Lajos tart isteni tisztelőt.

— **Szotyori Nagy Károly jubileuma.** Szotyori Nagy Károly az országos hírű énekeszerző, orgona-művész, — betöltötte ötvenedik évét annak, hogy orgonista-kántora a debreczeni ev. ref. egyháznak. A presbiterium a héten tartott közgyűlésén elhatározta, hogy ez a legközelebbi közgyűlésre javaslatot, tervet készítsen. A küldöttség tagjai: Némethy Lajos elnöklete alatt Puky Gyula, Kovács József, L. Nagy Bálint és Kertész János.

— **Esküvő.** Király Dezső honvéd-huszár főhadnagy, városunk szülőtte, Király Gyula tanácsnok öcsese szombaton esküdtött örök hűséget az aradmegyei Simándon Váradai Török Béla földbirtokos magas műveltségű leányának Berta kisasszonynak. Simándon ez volt az első polgári házasság-kötés, melyen az ottani jegyző, mint anyakönyvvezető végeztet.

— **Uj bélyegek.** A várbeli államnyomda, mint értesülünk, már elkészítette az új koronás okmány-bélyegeket, amelyek legközelebb forgalomba is jutnak. Az új bélyegek sokkal tetszetősebbek a régi okmány-bélyegeknél s kissé hasonlítanak az osztrák hasonló fajtájú bélyegekhez. — Az elkészült bélyegtomogot már napok óta hordják az államnyomdából a pénzügyminisztériumba, de forgalomba csak akkor hozzák, ha majd a régiéket elfogynek.

— **Novemberi katonai előléptetések.** A november havi katonai előléptetések Debreczenben is sok tisztnek meghozták a várva-várt egy fokkal magassabb rangot. Az itt állomásozó honvédségnél előléptek: Decker János I. o. százados őrnagygyá, Fojtin János és Polzovics II. o. századosok I. o. sz. századosokká; Atkári Imre, Tikos István és Körsikényi István hadnagyok főhadnagyokká; Dalmy Tibor, Volant András, Jakobey Gyula

és Somogyi Károly tiszthelyettesek hadnagyokká, a tartalékban Sáfrány Géza hadnagy főhadnagygyá, a közöshadseregétől áthelyezett s most próba szolgálaton bentlevő honvédhadnagyok közül ténylegesítették: Bokor István, Károly József és Fábry Károly. — A 2. honv. huszárezredben Horváth Mihály tiszthelyettes hadnagygyá lépett elő. A debreczeni méntelep parancsnoka, a lótenyésztés terén nagy szaktekintélynek elismert Fadlallah el Hadad Mihály őrnagy is előlépett alezredessé, kiről a fővárosi lapok külön így emlékeznek meg: „Még egy név tűnik föl előttünk, első sorban idegenszerűsége miatt és ez Fadlallah el Hadad őrnagy, a debreczeni méntelep parancsnokának a neve, ki alezredes lett. Őt néhai Bruderman tábornok hozta Arábiából és a szegény fellah-fiuból alezredes lett az osztrák-magyar hadseregben. — Szentpály Béni segédorvos főorvossá lépett elő. A cs. és kir. 39. gyalogezredben: Vogel Simon százados őrnagygyá, Alemann Ferencz II. o. sz. százados I. o. sz. századosá, Trösztler Károly és Wolff János főhadnagyok II. o. sz. századosokká, Kurelec Adolf lovag főhadnagy II. o. századosá, Menzel József, Berger Jenő, Vancsura Rezső, Alexits István hadnagyok főhadnagyokká léptek elő. A 15. huszárezredben Vilám János hadnagy főhadnagygyá avanszírozott. Két irótársunk, debreczeni fiuk, kik a nagyvárad 37. gyalogezredben mint hadnagyok szolgáltak s Debreczen társaskörben jó ismerősök, Laky Imre és Hajdu István szintén most léptek elő főhadnagyokká. — Sokan ismerték még Eszéki Gyulát is, ki az itteni 3. h. gy. ezred kötelékéből másfelé helyeztetett át, I. osztályú századosá lépett elő és Fráter Lorántot, ki a honvéd huszárságnál főhadnagy lett.

— **Esküdtészi tárgyalás.** Az Oláh Ferencz kontra Kemény Géza becsületsértési pörben szerdán tartották meg a sajtóügyi végtárgyalást Igyártó Sándor törvényszéki elnök vezetése alatt. A tanács tagjai voltak: Rottler Béla, Széke István, jegyző Öreg Béla. — A panaszos védője Bakonyi Samu dr. a vádlotté Kardos Samu dr. volt. Az esküdtészi megalakulása után fölolvasták a vádlevelet, a mely részletesen elmondja a becsületsértési ügy előzményeit. A sajtópörre okot egy eből eredő nyilttéri közlemény szolgáltatott, melyért Kemény Géza a felelősséget elvállalta. Az összeütközés úgy keletkezett, hogy Kemény Géza egy család megbízásából levelet küldött Oláh Ferencz sógorjének. A levél azonban Oláh Ferencz kezébe jutott, ki azt felbontotta. Erre Kemény visszakérte a levelet, de Oláhné azt szétépte és sőt kifejezés kíséretében minden magyarázatot megtagadott. Erre Kemény elégtételt kért Oláhtól a felesége sértéséért, de ő azt megtagadta. Erre aztán Kemény nyilttéri rovásban vett magának elégtételt. A tanuk kihallgatása s a hatalmas vád- és védbeszéd elhangzása után a következő három kérdést tették fel az esküdtetteknek: 1. Foglaltatik-e az inkriminált közleményben becsületsértés? — 2. Szerzője Kemény a nyilatkozatnak? — 3. Vétkes-e a vádlott? A verdikt következőképen hangzott: az első kérdésre tiz igen, két nem; a második kérdésre tizenkét igen; a harmadik kérdésre kilenc igen, három nem. Kardos semmisségi panaszt jelentett be a verdikt ellen. A törvényszék Kemény Gézát becsületsértésért 30 forint fő s 10 frt mellék pénzbüntetésre vagy ennek megfelelőleg három, illetőleg egy napi fogházra ítélte. Köteles ezenkívül vádló ügyvéd tiszteletdíját és az összes felmerült költségeket fedezni. A védő semmisségi panaszt jelentett be.

— **Tüztöltő orvos.** Dr. Derekassy István orvost, a debreczeni orvosi karnak ezen egyik legkiválóbb ifju tagját, ki a budapesti mentőegyesületnél évek hosszu során át működött nagy buzgósággal, a debreczeni önkéntes tüztöltő-egylet orvosául választotta meg.

— **Uj párok.** A debreczeni állami anyakönyvvezetői hivatalban f. hó 20—29-ig következő jegyespárok jegyeztették be neveiket a házassági anyakönyvbe: Szűcs János és Tóth Zsófia, Ferencz Károly Imre és Szabó Margit Mária Lujza, Juhász András és Kovács Juliánna, Kovács Mihály és Tüdös Juliánna, Zabán Endre és Faragó Juliánna, Németh

Dániel és Magyar Ilka, Kovács Ferencz és Kiss Eszter, Adler Ignác és özv. Wertheimer Simonné Silberman Regina, Székely Lajos és Kovács Eszter, Módis Mihály és Fazekas Juliánna, Kohn Lipót és Weisz Ilka (Kassa), Molnár János Rajmund és Hamel Paulina, Róth Sándor (B.-Ujváros) és Rác Erzsébet, Sztrikk Mihály és Kovács Sára, Bajdor János (B.-Ujváros) és Kovács Irén, Szabó Tamás és Balogh Mária, Róza, Erzsébet, Pál András és Ombodi és Juliánna.

— **Eljegyzés helyett a börtönbe.** Borbély Ágnes, kinek az arczára még csak 16 tavasz rakta virágait olyan vélegényhez jutott, a kivel bizton remélhette, hogy „még a lapokba is belejuthat.“ — ilyen fényes pártira lévén kilátása, ő is illendően akart neki menni a fontos aktusnak s ezt úgy vélte legezészerűbbnek, ha az uri családtól egészi ki ruházatát és egyéb ingóságait. Azonban az uri család nem nézte behunytt szemmel azt a „ki-egészítést“ és a cselédleányt átadta a rendőrségnek. Ily körülmények között a vélegény visszalépett s a cselédleánynak csak az a vizsgálása maradt, hogy eljegyzésének hite mégis csak „belekerült a lapokban.“

— **Meggyilkolt sertéskereskedő.** Mint b.-diószegi levelezőnk sürgönyzi, tegnap este a Bihar-Félegyháza és Jankafalva közötti országúton meggyilkolták Nagy József diószegi sertéskereskedőt. A szerencsétlen ember a nagyvárad vásárból volt hazatérőben. Holttestét arra menő fuvarosok találták meg. A kereskedőtől nagy pénzeszeget raboltak el a gyilkosok, mert egész sertésfalkát adott el a várad piaczon. Hat gyermeket hagyott árván.

— **Előre tudta mikor hal meg.** Rendkívüli s nem mindennapos eset történt a mult héten városunkban. — Péntek délután, amint egyik helyi lap írja — a Magos-utczáról egy Losonezi Pálné nevű asszonyt temettek el. Ez az asszony előre megmondta, hogy ő szerdán délután hat órakor meg fog halni s úgy is történt. Szerdán reggel a hogy felkelt, elment minden ösmerőséhez s elbucszott tőlük mivel ő, — ugymond — este 6 órakor meg fog halni. Az ösmerősök, hova bekopogtatott, bámultak az asszony kijelentésén s azt hitték hogy örült. Ebéd után levelet irt férjének, Losonezi Pál szabómesternek, kitől elváltan élt. Levelében kéri férjét, fáradjon el hozzá, ha még egyszer látni akarja, mert ő meghal. Férje a levél vétele után elment nejéhez, hogy megmagyaráztassa magának a levél különös tartalmát. Neje sirva fogadta s ismételtlen szavakkal is elmondta, hogy ő már nem fog élni. Hat óra felé a nő férje nyakába borult, átölelte, megcsókolta s amint az óra hatot elűtötte, lerogyott s halva maradt a földön. A nő, mint orvosai állították, évek óta szívbajban szenvedett s gyakran hiszterikus rohamai is voltak.

— **Népfölkelők ellenőrzési szemléje.** A cs. és kir. 39. gyalogezred és a m. kir. 3. honvédgyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága területén lakó népfölkelők ellenőrzési szemléje f. hó 25-e óta folyik a péterfia utcai honvéd laktanyában. A szemléket Antal Miklós honvéd százados vezette s polgári részről Tóth Istvána katona ügyosztályi tisztviselő volt jelen. 25-én előállott 135 helybeli, 94 idegen, 26-án 173 helybeli, 152 idegen, 29-én és 30-án még tartatták a szemlék, mialatt azoknak is előkellett állaniok, a kik elmaradtak, ellenkező esetben büntetés alá esnek.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter engedélyezte, hogy Kohn Jakab debreczeni lakos, Béla Hugó és Ferencz nevű gyermekeivel együtt vezetéknévét „Keményre“ változtassa át.

— **Vakmerő lótolvaj.** A 60 as években a szegedi tanyákon képzelhető el az az eset, mely kedden este a debreczeni új földön történt. Eszenyi Józsefnek újföldi 228. számú tanyabérlete mellett, luczernáson legelt négy lóva. Este 9—10 óra között meglepetve látja a gazdája, hogy a lovakat valaki összetereli s róluk a béklyót leszedve, egyiknek hátára pattan, aztán sebes vágatva megindul velük a város felé. Eszenyi egyik embere rohant a tolvaj után, de a távolság mindig nőtt a lóháton tovanyargaló és gyalog között. Az ember kiabált ugyan a sötét országúton: „fogják meg, fogják meg a tolvajt!“ — de az ő gyöngö

szava elveszett. Látva a hajsza eredménytelenségét szomorúan vissza ballagott a tanyába, jelentvén a gazdának, hogy a tolvaj a város felé vitte a lovakat. Eszenyi ma feljelentette az esetet a mezőrendőr kapitányságnál, a honnan már megindították a nyomozást a vakmerő tolvaj után. Az ellopott lovak leírása a következő: Egy darab 6 éves fakós pej, hátsó balfarán S. bélyeg, nyeregtöréses, hátsó balfarán kesely, kanca; egy 10 éves barna pej hátsó balfarán Sz. J. bélyegű, jegytelen kanca; egy 6 hónapos barna pej, csődör, hátsó balfarán kesely, bal fülén jegyes, első jobb lábán forradásos-esikójával; egy darab 2 éves, bal fülén jegyes, balfarán E. J. bélyegű kanca. Remélhető, hogy bent a városban nem tudja a tolvaj a 4 lovat úgy elrejtetni, hogy a rendőrség nyomára ne jöjjön.

— **Varga László** görög kath. hajduböszörményi alesperes, lelkész, november hó 7-én csütörtökön Debreczenben, a római kath. templomban magyar misét mond a hiveknek és az egyházközség megalakítása végett értekezletet tart a római kath. iskolában, a görög kath. templom felépítése ügyében.

— **Öngyilkos végrehajtó.** Váradi Imre volt bírósági végrehajtót péntek reggel halva találták szobájában. Ott feküdt mellette két esővíz pisztolya is, mely kioltotta életét. Egyszerű régi mordály, — mely éppen elég volt arra, hogy vele eldobjassa magát az életet. A rendőrséget házi-gazdája értesítvén az esetről, rögtön lakására ment Kaderász p. biztos s Kenézy Gyula kerületi orvos. Utóbbi már csak a halált konstatálhatta, Váradi Imre az utóbbi időben teljesen elszegényedett. A jó módhoz szokott ember nem tudta megszokni, hogy szükülködjen. Lakását a mai napig kifizette. Pénteken felmondott s el is költözködött nagyon messze. Ma temették el, nagy részvét mellett.

— **Séta-hangverseny a Margit-fürdőben.** A cs. kir. 39. gyalogezred zenekara által Krause Antal karnagy vezetésével a f. évi november hó 3-án a Margit-fürdő disztermében tartandó hangverseny műsora. 1. Induló 2. Magyar nyitány Barnától. 3. „Mindig, vagy soha“ fanczia waltzer Waldteufeldtől. 4. Nagy ábránd „Faust“ operából Gounodtól. 5. Dezső concert polka flótára Schorrtól. 6. „Csak bécsi eredeti“ eredeti bécsi dalok két szárnykürtre Ziehrertől. 7. „Jókedvü embereknek“ egyveleg Komzaktól. 8. „Pétervári szánkázás“ galopp Eilenbergtől. 9. Induló. Kezdeté délután 4 órakor, vége este 6 órakor.

— **Az asszony miatt.** Gerőcz János és Burai András régóta panaszkodtak egymásra, hogy egyik a másiknak a feleségét szereti. — Gerőcz egyszer elő is vette feleségét szép szóval, hogy vallja be, szereti e Burait. Az asszony bevallotta. Gerőcz bosszút forralt s egyik külvárosi kocsmában le akarta löni Burait, amiben azonban megakadályozták. Vakmerő szándékát drágán fizette meg — szabadságával.

— **Nem engedélyezett 30 literes ürmértékek.** Csongrád vármegye törvényhatósága ez év folyamán kérelmezte a kereskedelemügyi minisztériumtól, hogy adjon engedélyt 30 literes ürmértékek használatára, illetve utasítsa a mértékhitelítő hivatalokat ilyen mércék hitelítésére. A vármegye ezen kérelmének pártoló felirattal való támogatására ártirt Debreczen város törvényhatóságához is és innen az ártirt szellemében történt is intézkedés. A kereskedelemügyi miniszter most értesítette a kérelmező vármegyét s egyben a támogató törvényhatóságokat, így Debreczent is, hogy a kérelemnek, a feliratban bőven kifejtett indokok alapján helyt nem adhat s így a 30 literes mércék használata továbbra is alkalmazáson kívül marad, illetve tilos.

Színház.

* **Opera énekesnő a debreczeni színpadon.** Lapunk nem régen hírt adott róla, hogy Györgyné a m. kir. operaház tagja, legközelebb vendégszerepelt fog a debreczeni színpadon. A szép hangú, előnyösen ismert művésznő már tudatta is Tiszai Dezső színgazgatóval, — hogy ígért vendégszereplését mikor teljesítheti. Ezek szerint tudatjuk olva-

sóinkkal, hogy Györgyné a jövő héten két esten, kedden és szerdán fog fellépni. Első estén a Cavaleria rusticana-ban Santuzzát, a második estén pedig Verdi Trobadourjában Leonorát fogja énekelni.

* **Hentallerné Pauli Mariska,** a népszínház bájos hangú primadonnája, legközelebb három estén vendégszerepelt fog színházunkban. Föllépésének ideje és a darabok még nincsennek megállapítva.

* **Goldstein irodalom.** A Kövessy-féle nyári bohózat, mely kupléja révén máris országos hirre tett szert, más téren is megkezdte hódítását. Mint annak idejében a németektől importált Fenegyerek egész irodalmat teremtetek, úgy most a Goldstein Számi is hasonló irányu törekvéseknek vetette el magát. Mint értesülünk, Tiszay Dezső színgazgatóhoz egyelőre inkognitóban maradni akaró szerző egy igen mulatságos és kacagató bohózatot nyújtott be, melynek címe „Goldstein Záli“. A darabot különben budapesti színész ember irta és a Goldstein Számi sikerénél sokkal nagyobb, komolyabb sikert jósolnak neki illetékes körökben. — Mi pedig várakozó állásba helyezük magunkat és annak idején lelkiismeretesen be fogunk számolni róla olvasóinknak, hogy színgazgatóinkhoz egy teljesen ismeretlen szerző Goldstein család című társadalmi színművet nyújtott be. Ezzel aztán megszerezte a Goldstein irodalom!

* **Érdekes vendégszereplés.** Tiszay Dezső színgazgatónak sikerült három estére terjedő vendégszereplésre megnyerni Sipos Etelkát, a kolozsvári nemzeti színház szép hangú és elismert művésznőjét.

* **A szókimondó asszonyosság.** Sardon nagyhatású színműve került színre szombaton distingvált közönség előtt Cserni Bertát, a ki hosszas betegség után most lébott először színpadra, tüntető tapsviharral fogadta a közönség. Ezt a szerepet ő teremtette meg a mi színpadunkon, még pedig magas nívón álló alakítással. Mellette csak Tapolczayról emlékeztetünk meg, a ki Napoleont játszotta a szokott fényes sikerrel. A szereplők legnagyobb része azonban még közepes eredményt sem ért el.

* **Az új honpolgár** zsufolt ház előtt került vasárnap színre. Ez a bohózat egyetlen kupléjával nagyobb diadalokat ér el, mint neves színműirőnk irodalmi becsü alkotásai. A mi az előadást illeti, az kifogástalan, gördülékeny, folyékony volt. A vasárnapi publikum kacagott és tapsolt a szívből.

* **A vereshaju** című népszínmű hétfői előadásán már sajnos tapasztaltuk, hogy a közönség érdeklődését egy esepet sem bírta felkelteni. P a j o r Emilia, P ü s p ö k y, S z e r é m y Gizella és L o e s a r e k n é pedig kitűnő, mondhatnók művészi nívón álló alakítást produkáltak. Annál szegényebb, színtelemből és minden érték nélkül álló alakítást mutatott be N é m e t h János Veréb Jankó szerepében.

* **A kisvárosi nagyságok,** Gabányi e sikerült kis vígjátéka került kedden és szerdán színre színpadunkon. Az ügyes kis dolog mindvégig lekötö a közönség figyelmét és vezet a hallgatóság érdeklődését. Pompás játékkal különösen Cserni Bertát emeljük ki, a ki életet, igazságot visz a színpadra minden szerepében. Mellette P ü s p ö k y, V á r a d y B a j n ó c z y, R ó z s a h e g y i és K r é m e r tüntek ki. A S z a t m á r y alakítása teljesen elveszett. Ő még itt a vígjátékban is olyan páthosszal játszik, a melyt bizony a debreczeni színpadon ma már nem szívesen nézünk el. Járása, gesztusai mind olyan félszgek voltak, hogy a polgármester szerepét ezekkel tökéletesen elejtette. A fellépésben több hátróztottság, a mozgásban elfogadható simaság járásban-kelésben elegancia, ez az, ami mind hiányzott a Szatmáry alakításából.

* **Szép Heléna** ez a régi, de kedves, fülbemászó meséjű operette került csütörtökön színre. A czimszerepét Pajor, Párisz Németh énekelte. Igazán kitűnő partnerek voltak. Operett az idén még nem is sikerült így, mint Szép Heléna. — N é m e t h János Menelaus. N y i l a s s y a nagy augur szerepében pompás komikumot fejtettek ki.

* **A molnár és gyermeke,** ez a november elsején hagyományoszerű színre került

képtelenség jókora közönséget vonzott pénteken este a színházba. A szentimentális, érzékeny jeleneteken kedvére zokogott és ezért hálásan tapsolt is a publikum.

Irodalom.

A tanítók igaz barátja. Igazán ezt a címet viselhetné a Benedek Elek szerkesztésében megjelenő Nemzeti Iskola. Soha még tanügyi lap a tanítók ügyét ily nemes hévvel és ekkora eredménnyel még nem védte és soha még tanügyi lapot a közoktatási miniszter ekkora figyelemben nem részesített, mint ezt. Nem csak elolvassák, de szavát mindig komolyan meg is fontolják, sőt a legtöbb esetben véleményét ki is kérik. Szóval ez a lap egyike a legkiválóbb tanügyi orgánumnak. Függetlensége úgy szellemileg, mint anyagiilag olyan, a melyhez semmiféle idegen befolyás hozzá nem férhet. És ez már kezdi is megteremteni a maga gyümölcsét. A különféle tanügyi reformok között első helyen áll a tanítók fizetés ügye, melyet már a közel jövőben rendeznek. A tanítóképzést egységessé teszik, az iskolaszékek körét a tanulmányi ügyekben megnyirbálják s a mi földolag, a tanító függetlenségét biztosítják a szőnyegen levő népokt. törvény revíziója alkalmával. És ezek kivívásában az oroszán rész a Nemzeti Iskoláé. Ily lelkes küzdelem mellett igazán megérdemli ez a lap, hogy ott legyen minden tanító asztalán.

A regále bérletek. Megszűnik most ez év végével a szesz kizárólagos jogosultság és a kinstár a most folyamatban levő biztosítások alkalmával a fogyasztási ital- és italmérségi adókat már csak a „beszedési“ alapon adja bérbe s így az ugynevezett regálebérletek ez év végével voltaképen megszűnnek lenni, s január 1-től kezdve már csak adóbérlet és regálebérlet helyett adóbérlet, vagyis adószedésre jogosultat ismerünk majd.

Kétségtelen, hogy ott, ahol ez ideig a kizárólagos jogosultság volt biztosítva, január 1-től kezdve nagy változáson megy át az adózási rendszer s bizony sok helyen nemesak az adóköteles felek, de maguk a beszedési bérletk sem lesznek teljesen tisztában azzal, hogy jogaik és kötelezettségek meddig terjed,

Szívesen vesszünk tehát tudomást a hozánk beküldött („Italmérés) Adóügyi Szaklap“ról, amely kiváló szakismerettel szerkesztett hetilap nemesak a szakkérdésekkel foglalkozik, de azokat meg is oldja, s előfizetőinek minden fogyasztási-italmérés és italadó ügyben díjtalan adja a legmegbízhatóbb felvilágosítást akár levélileg is.

E lap 5 évi fennállása óta eddigelé is már nagy hasznára vált az érdekeltek közönségnek, mert habár az adóbérletk hivatalos lapja, mégis minden adóköteles félnek is egészen önzetlen adja meg a felvilágosítást teljesen objective minden pártoskodás nélkül. Szívesen ajánljuk tehát e kiváló szaklapot lapunk olvasói figyelmébe. Előfizetések az („Italmérés) Adóügyi Szaklap“ kiadóhivatalához, Budapest, Andrassy-ut 6. sz. küldendő. Előfizetési ár 1 évre 6 frt. 1/2 évre 3 frt 50, 1/4 évre 2 frt.

Ugyancsak ott rendelhető meg az ugyanazon lap szerkesztője és Osváth Imre kir. törvényszéki bíró által írt és commentár- és utmutatóval ellátott 392 oldal terjedelmű „Fogyasztási-Ital és Italmérségi Adók Rendszeres Ismertetése“ című hasznos mű. Ára 2 frt. Továbbá: „A Pénzügyminiszteri Rendeltek és Döntvények Gyűjteménye“. Ára 2 frt.

A szeszalkohol, szőlőcsefrefe, italm. adó és hordó ürméret kiszámítási táblázati könyv. Ára 1 frt 50 kr.

Ingtatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál).

— F. évi okt. 17-től, okt. 26-ig. —

1. Özv. Vékony Jánosné, Csapó Zsuzsanna Hajó utca 1156. sz. lakos ajándék címen átruházza gyermekének a debreczeni 5504. sz.-ban felvett ingatlant.

2. Kertész István, Kertész Juliánna Molnár Albertné, Kertész László és Kertész Dá-

niel veszik, Németi István, Németi Mária, özv. Vörös Benőné Liba utca 2066. sz. a. lakosoktól 2 hold 997 □ öl területű ujosztású földet tartozékaival együtt 775 frtért.

3. Keeskeméti Ferencz és neje Kovács Juliánna veszik, Danesi Zsófia előbb Szilágyi Istvánné, most Boldizsár Istvánné Csígekerti lakosoktól ezeknek csígekerti szőlőbirtokukból 407 □ öl területet 725 frtért.

4. Németi József és neje Tibai Juliánna veszik, Nehéz József, Nehéz Juliánna Böszörményi Imrénétől 2979. sorszámu házas telküket 1750 frt vételárért.

5. Juhász János és neje Molnár Juliánna veszik Szabó Mihály és neje Eazekas Erzsébettől, a tulajdonokat képező Csapókerti szőlőbirtokot 90 frt vételárért.

6. Szepesy Péter ácsmester s neje Csizsár Juliánna veszik Tóth József varga-utca 2180. sz. a. lakostól és érdektársaitól a tulajdonukat képező varga-utcai 2180. sorsz. házat s ondódi földet 8100 frtért.

Szemere Lajos és Demjén Erzsébet veszik Martinidesz Odön úgy is mint kiskoru Martinidesz Margit képviselőjétől a debreczeni 5720. sztjvben 3989. hrsz. a. foglalt szőlőbirtokot 800 frt vételárért.

Szerkesztői üzenetek.

M. Sz. Diskrét természetű dolog. Forduljon bár a kiadóhivatalhoz, ott is hasonló válaszbán részesül.

P. N. Gyenge férczelmény, sem mi, sem más, sem most, sem soha nem használhatja.

D. G. Mondjon le a versírásról, vegye kezébe a főző kanalat. Ennek még hasznát veheti.

Med. univ.

Dr. Sichermann Adolf
fogorvos

lakását Kossuth-utca 2152. sz.
alá (Kardos ház)

helyezte át.

Rendel: d. e. 8—12-ig.
d. u. 2—6 ig.

Ingyen foghuzás vasárnap d. e.
8—10.

Fényképészeti műterem átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, miszerint a

Papp Albert féle

(Kossuth-utca, Kardos-ház)

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMET átvettem

s azt a modern kor kívánalmainak megfelelőleg rendeztem be.

A mélyen tisztelt közönség becses megrendelését kérve, vagyok kiváló tisztelettel

KNÉBEL

császári és királyi udvari fényképész.

A legízletesebb, egyedül egészséges és egyszerűs mind a legolcsóbb pótlék a babszemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótszer a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

KATHREINER FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

DISZOKLEVÉL

1891-1894

8 ARANY ÉREM

Óvatosság: Csak a „Kathreiner”-névvel ellátott eredeti-csomagokat kérjük és fogadjunk el.

Legisztább természetes gyártmány egész szemekben.
Hozzávegyítések általi hamisítás tehát ki van zárva.

Mindennütt kapható: ½ kiló 25 kr.

RÓZSA LAJOS

női divattermében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Tulhalmozott raktár miatt

a következő czikkek

bámulatos olcsó árban

lesznek eladva.

Divatos őszi kabátok és Gallérok, Téli kabátok, Bundák, Körköpenyek, Plüsch Jaquettek, Modell Gallérok, különféle szörme Gallérok.

Gyermek köpenyek és Bakfisch-kabátok, Selyem, szövet és házi Blousok, Reggeli ruhák, Matiné, Gyermek ruhácskákban különlegességek, Muffok, sapkák, szörme árak.

Párisi női és leány kalapok, gyermek felöltők és bábák

bámulatos olcsó árban.

Dr. Weisz József

ügyvédi irodáját

Debreczenben, Piacz-utca
2143. szám alatt,

a Szedlák és Vámos házban

(földszint 2-ik ajtó)

m e g n y i t o t t a

2 arany 12 ezüst érem 9 dísz- és elismerő okmány.	Kwizda Ferencz János	Védjegy Védjegy
Kwizda-féle		
osztrák-magyar és k. udv. szállító	Restitutionsfluid cs. és k. hiv. szab. mosóvíz lovaknak. Egy palaczkával frt 1.40 o. é. 30 év óta udv. istállóknak valamint katonai és polgári nagyobb istál- lókban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erő- sítésül; továbbá füzamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.	román kir. udv. szállító
Tessék a főnőbbi védjegyre figyelni, s a vételnél határozottan kife- jezni. Kwizda-féle Restitutionsfluid	Fő letet: kerül. gyógyszer-tár Korneuburgban.	Kapató a gyógyszer- tárakban és drogistaéknál.

Javítások pontosan teljesíttetnek.

Sternberg Armin és Testvére
cs. és kir. szab. hangszer-
ipar
Budapest VII. ker. Kerepesi ut 36
Saját gyártmányu, mindennemű hang-
szerek és azok kellékei és alkate-
szerei. Mindennemű hangszerek és ze-
relőművek javítása és hangolása
szakszerű pontossággal teljesíttetik.

Ócska hangszerek becserelehetőnek.

Cs. és kir. szabad. „Columbus“ ezimbalomverőfej megszünteti az ed-
digi fáradságos pamutozásítás czér-
názást, erős és esengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki
ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ara
a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1.50, 2 frt, 2.50, 3, 3.50 és 4 frt. Külön
a „Columbus“ verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

Elpusztíthatatlan aczéhangokkal, változtatható
érezjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerral minden előzetes
tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz
tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ara 12 frt,
a kótalapok drbjá 30 kr. Megrendelések az árak elő-
leges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíttetnek.

HARMONIKA

saját készítményü

a legkitünőbb hangokkal,
3 füttől kezdve 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.— forintig
és feljebb.

Különlegességek aczéhangu harmonikákban.

Legujabban megjelent

Magyar harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (30 legszebb zene-
darabbal), melynek segélyével minden előzetes zene-
ismeret nélkül a harmonika játszását egy fél óra alatt
mindenki megtanulhatja. Az egyesoros harmonika
iskola ára 1 frt, a kétsoros harmonika-iskola
ára 2 frt, mely összeg beküldése után bérmentve
küldjük.

Számoló czédula ingyen küldetik.

Hirdetmény!

A magyar osztálysorsjáték második osztályának huzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Az első osztályban ki nem huzott osztálysorsjegyeknek ezen huzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközöndő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárusítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második huzásban résztvesznek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem mi hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

I.

Egy Millió Nyeremények

1 000 000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékon

melyek **nagy** nyereményhúzása

1895. december 6—14-ig ejtetik meg.

Vétel sorsjegyek:

1 egész 40 frt. 1 tized 4 frt.
1 fél 20 „ 1 huszad 2 „

(Portó fejében 5 kr., ajánlott levélért 15 kr. és nyereményjegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is.

1 jutalom	á	600000	korona	=	600000	korona
1 nyeremény	á	400000	„	=	400000	„
1 „	á	200000	„	=	200000	„
1 „	á	100000	„	=	100000	„
1 „	á	50000	„	=	50000	„
2 „	á	20000	„	=	40000	„
2 „	á	15000	„	=	30000	„
4 „	á	10000	„	=	40000	„
10 „	á	8000	„	=	80000	„
27 „	á	6000	„	=	162000	„
100 „	á	2000	„	=	200000	„
200 „	á	1000	„	=	200000	„
1110 „	á	200	„	=	230000	„
20000 „	á	100	„	=	2000000	„
21499		nyeremény		=	4.332.000	korona

Heintze Károly

főelárusító **BUDAPEST,**
Szervita-ter 3. szám.
Sürgönczim: **Lottoheintze, Budapest.**

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, — öt vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítottak össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszad sorsjegyekből — a fenti árakon.

Hirdetmény!

A magyar osztálysorsjáték második osztályának huzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Az első osztályban ki nem huzott osztálysorsjegyeknek ezen huzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközendő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárusítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második huzásban résztvesznek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége fenntorogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem mi hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

I.

Egy Millió

1.000.000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetekben

államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékon, melynek magy nyereményhúzása

1895. december 6—14-ig ejtetik meg.

Vétel sorsjegyek:

1 egész 40 frt. 1 tized 4 frt.
1 fél 20 „ 1 huszad 2 „

(Portó fejében 5 kr., ajánlott levélért 15 kr. és nyere-
ményjegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében
vagy utánvétellel is.

Nyeremények

1 jutalom	á	600000	korona	=	600000	korona
1 nyeremény	á	400000	„	=	400000	„
1 „	á	200000	„	=	200000	„
1 „	á	100000	„	=	100000	„
1 „	á	50000	„	=	50000	„
2 „	á	20000	„	=	40000	„
2 „	á	15000	„	=	30000	„
4 „	á	10000	„	=	40000	„
10 „	á	8000	„	=	80000	„
27 „	á	6000	„	=	162000	„
100 „	á	2000	„	=	200000	„
200 „	á	1000	„	=	200000	„
1100 „	á	200	„	=	230000	„
20000 „	á	100	„	=	2000000	„
21499	nyeremény			=	4.332.000	korona

Heintze Károly

főelárusító **BUDAPEST,**
Szervita-tér 3. szám.

Sürgönczim: **Lottoheintze, Budapest.**

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, — öt vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítottak össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszad sorsjegyekből — a fenti áron.

D

Egész évre
Fél évre

Hirdetés á

Nagy
egyensúlyá
is, hogy a
manitárius

Igaz,
egyesületek
rétege nag
anyagilag,
a jótékony
oszlásával
oly nagy
között, a j
okvetlenül
méltányos
szerencsés
jövedelmük
zonyos öss
ben kevésk
ben, talán
külöztésben

A jót
mely esett
nak, jóték
ben semm
szép inten
lebeg.

Valljuk
risi szellen
egész ipars
sok oda te
alatt onnan
lunk is ves

A »DEBR

H

Hiába mon
Hiába mon
Bármint re
Nem tud v
Hiába piru
Hiú lelkedn
Miért nem
Akkor, mid

Zokogtam l
Mosolygó g
Könyeztem,
Kacagattál
Vagy elfele
E szent kes
Miért nem
Akkor, mid

Hiába mon
Hiába mon
Kihavadt
Kihavadt
Csak egy k